

Міністерство освіти і науки України

Донбаська державна машинобудівна академія (ДДМА)

(повне найменування вищого навчального закладу)

фізичного виховання і спорту

(кафедра)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ**

ПСИХОЛОГІЯ

освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр

спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Розробник: Бившева Л.О., к.е.н.

Доцент кафедри «Менеджмент»

Краматорськ 2020

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГ»

№ ПП	
	Змістовий модуль 1. Сутність, зміст, методологія розвитку психології.
1.	Теоретико - методологічні основи психології як науки.
2.	Виникнення і розвиток психіки
3.	Генеza психології як науки
4.	Структура нервової системи людини
5.	Психологія особистості: загальна характеристика
6.	Психічні процеси і психічні стани особистості
7.	Особистість у діяльності і спілкуванні
8.	Психолого-педагогічні основи організації діяльності колективу, соціальної групи
	Разом годин: 60

ТЕМАТКА ТА ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ

Змістовий модуль 1. Сутність, зміст, методологія розвитку психології.

Тема 1. Теоретико - методологічні основи психології як науки.

ПЛАН

1. Психологія як наука: сутність, загальна характеристика змісту.
2. Роль і завдання психології у діяльності спеціаліста.

Література: 2; 5; 16; 18; 22; 26; 29; 33; 40; 41.

Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.

ПЛАН

1. Неадекватність підходів науковців до виникнення і розвитку психіки.
2. Етапи розвитку психіки в процесі біологічної еволюції та історії людства.

Література: 10, 14, 21, 30, 49, 51, 58, 68, 75, 89.

Тема 4. Генеza психології як науки.

ПЛАН

1. Донауковий етап розвитку науки психології.

2. Теорії та концепції наукового етапу розвитку психологічної науки.

Література: 16; 22; 23; 26; 29; 30; 39; 40; 41; 68.

Тема 5. Структура нервової системи людини.

ПЛАН

1. Мозок і людська психіка.

3. Структура і функціонування центральної нервової системи людини.

Література: 16; 23; 35; 41; 49; 57; 69; 70; 81; 87.

ПЛАН

1. Сутність, зміст, рушійні сили розвитку особистості.

2. Основні теорії та концепції психології особистості.

Література: 3; 5; 10; 12; 28; 32; 39; 41; 51; 68.

Тема 7. Психічні процеси і психічні стани особистості.

ПЛАН

1. Загальна характеристика пізнавальних процесів.

2. Емоційно-вольові процеси.

3. Психічний стан особистості.

Література: 10; 12; 16; 21; 36; 39; 50; 67; 85; 86; 93.

Тема 8. Психолого-педагогічні основи організації діяльності колективу, соціальної групи.

ПЛАН

1. Загальна характеристика особистості у діяльності і спілкуванні.

2. Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання.

Література: 6; 15; 16; 28; 41; 44; 54; 56; 60; 73; 78.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.

ТЕМА 1. Предмет, завдання, принципи та методи психології.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
 - навіщо студенту оволодівати науковими психологічними знаннями
 - чим методи психології відрізняються від методів інших наук?;
 - які галузі психологічної науки пов'язані з Вашою майбутньою професією?
3. Підготувати тези виступу на науковій конференції по темі семінару.

Література: 1, 3, 14, 21, 41, 52, 55, 67, 84,. 92

ТЕМА 2. Виникнення і розвиток психіки.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
 - чим відрізняється розвиток психіки у тварин в умовах біологічної еволюції та в людини в умовах історичного процесу?;
 - чому принципи психологічної науки допомагає правильно розуміти природу психіки?
3. Підготувати усну відповідь на питання "Наукова психологія в моєму житті?".

Література: 4, 10. 18. 21, 35, 57, 68, 69, 70, 73

ТЕМА 3. Мозок і психіка.

Завдання:

1. Підготуватись до семінару "Психологія в історії людства і науки".
2. Підготувати конспект на тему: ".Як побудований і як функціонує мозок людини?".

3. Підготувати реферат на тему: "Що зумовлює розвиток і перспективи психологічної науки?"

Література: 12, 19, 22, 26. 39, 57, 58, 72, 87, 88

ТЕМА 4. Психологія особистості: загальна характеристика.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Охарактеризувати своє ставлення до теорій, концепцій особистості.
3. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
 - психологічна характеристика свого співгрупника;
 - стратегія розвитку власної особистості.

ТЕМА 5. Педагогіка як наука, її роль і місце в підготовці спеціаліста.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Законспектувати Закон України "Про вищу освіту".
3. Підготувати конспект таких питань:
 - педагогіка як наука, її предмет, завдання, категорії;
 - методи науково-педагогічних досліджень.

Література: I, 2, 3, 9,11, 59, 65, 92, 94, 96

ТЕМА 6. Дидактичні та психологічні основи навчального процесу підготовки спеціаліста.

Завдання:

1. Підготуватись до семінару "Основи навчального процесу підготовки спеціаліста.
2. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
 - у чому єдність і специфіка процесів пізнання й учіння?;
 - покажіть, як із загальної теорії діяльності витікає склад основних компонентів процесу навчання?
3. Законспектувати Державну програму розвитку вищої освіти на 2005-2007 роки. Постанова Кабінету Міністрів від 8.09.2004р.

Література: 5, 8, 9, 15, 32, 33, 34, 63, 90, 92, 94

ТЕМА 7. Психолого-педагогічні основи виховного процесу.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Підготуйте відповіді на наступні питання:
 - що таке, і які бувають критерії вихованості?;
 - на основі яких ознак визначається нестійка і негативна позиція?
3. Підготувати реферат на тему: "Особистість і колектив: проблеми виховання.

Література: 3, 4, 17, 38, 45, 56, 62, 74, 77, 92, 94

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТОРОЛЮ

1. Предмет, завдання, значення психології в діяльності особистості.
2. Наука дидактика, як "загальне мистецтво всіх навчати усьому".
3. Душа в реаліях та міфах.
4. Концепція особистості Г.С. Костюка.
5. Виховання та навчання: єдність, особливості.
6. Типи соціально-психологічних конфліктів.
7. Основні етапи становлення психології як науки.
8. Основні документи про освіту та їх аналіз.
9. Суб'єктивний та об'єктивний аспекти психічного.
10. Фрейдизм і неофрейдизм.
11. Форми організації контролю знань.
12. Спрямованість особистості.
13. Структура психології, зв'язок з іншими науками.
14. Сучасна вища освіта в Україні.
15. Психологічні теорії та концепції розвитку особистості.
16. Методи стимулювання та мотивації вузівського навчання.
17. Методологічні принципи та методи психологи.
18. Етнопсихологічні корені української національної культури та ментальності.
19. Психологія діяльності в особливих умовах.
20. Психіка як процес еволюційного процесу.
21. Проблеми сучасної освіти.
22. Свідомість як вищий рівень розвитку психіки. Свідоме та несвідоме.
23. Закон України "Про освіту": основні положення.

24. Емоції та їх природа.
25. Форми прояву психіки.
26. Педагогічна майстерність спеціаліста.
27. Загальна характеристика пізнавальних процесів.
28. Формування та розвиток вольових процесів.
29. Психічні стани та їхня характеристика.
30. Проблеми мети виховання.
31. Стрес та шляхи запобігання йому.
32. Методи вивчення груп та колективів.
33. Особистість: зміст, рушійні сили.
34. Особливості формування педагогічного такту.
35. Структура особистості.
36. Психологія педагогічного спілкування.
37. Темперамент: сутність, зміст, вплив на особистість.
38. Методи виховання.
39. Характеристика типології характерів.
40. Емоції та почуття.
41. Характеристика основних напрямів виховання.
42. Воля як психічний процес: сутність, зміст.
43. Характеристика підходів у вихованні.
44. Попередження негативних психічних станів.
45. Характер та його формування.
46. Принципи виховання: сутність, зміст.
47. Інтелект та його розвиток.
48. Мислення як пізнавальний процес.
49. Здібності: загальні, спеціальні, умови успішної діяльності.
50. Закономірності та рушійні сили процесу виховання.
51. Діяльність та її структура.
52. Виховання: сутність мета, завдання.
53. Способи активізації мислення.

54. Характеристика основних видів діяльності.
55. Діагностика процесу навчання.
56. Уявлення як специфічний пізнавальний процес.
57. Спілкування як умова розвитку особистості, його структура.
58. Увага та її прикмети.
59. Спілкування як взаємодія людей у групах. Види соціальних груп.
60. Активні методи навчання.
61. Емоції та почуття.
62. Спілкування як сприймання людьми одне одного. Ефекти сприймання.
63. Методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності.
64. Пам'ять як психічний процес.
65. Психологічні особливості впливу в процесі спілкування: переконання, психічне зараження, навіяння, спадщина.
66. Загальна характеристика сучасних технологій навчання.
67. Воля як регуляція психічної активності людини.
68. Інтерактивне навчання: сутність, загальна характеристика.
69. Характеристика поетапного формування розумових дій.
70. Сугестопедагогіка в системі навчально-виховного процесу.
71. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів.
72. Психологічні особливості формування умінь та навичок діяльності.
73. Інтелігентність як цінність.
74. Закон України “Про вищу освіту”: основні положення.
75. Уявлення та творчість.
76. Особливості вербального та невербального спілкування.
77. Організаційні форми навчального процесу.
78. Спрямованість як провідний компонент особистості.
79. Історичний розвиток науки педагогіки.
80. Формування позитивних психічних станів людини.
81. Самосвідомість особистості: сутність, структура, розвиток.

82. Організаційні форми виховання.
83. Сенс життя як психологічний елемент.
84. Мистецтво виховання в сім'ї.
85. Закономірності та принципи розвитку колективу.
86. Роль колективу у вихованні особистості.
87. Раціональні умови відносин між батьками та дітьми.
88. Вчинкова природа психічного та предмет психології.
89. Людина у світі пригодництва: ситуативність, вольове випробування, досягнення.
90. Культурологічний підхід у тлумаченні історії психології.
91. Відчуття та сприймання в процесі пошуку й обробки інформації.
92. Психологічна професіографія.
93. Використання методів психології в діяльності спеціаліста.
94. Педагогіка як наука: сутність, зміст, категорії.
95. Вольові якості особистості, їх роль в діяльності спеціаліста.
96. Можливості управління психічними процесами.
97. Закономірності процесу навчання: сутність, зміст.
98. Бесіда як метод дослідження психіки.
99. Характеристика методів науково-педагогічного дослідження.
100. Здібності та особистість.
101. Болонський процес: європейський вибір вищої освіти України.
102. Розвиток психіки в філогенезі.
103. Характеристика компонентів процесу навчання.
104. Спостереження як метод психології.
105. Методи, прийоми ефективного вузівського навчання.
106. Особистість у культурно-історичній теорії Л.С. Виготського.
107. Методи формування поведінки особистості.
108. Людина як предмет виховання, аналіз, педагогічні завдання.

ПЕРЕЛІК ТЕМ РЕФЕРАТІВ

1. Поняття психіки і її форм в психології.
2. Розвиток форм психічного відображення в тваринному світі.
3. Свідомість та самосвідомість особистості.
4. Значення психологічних знань для педагогічної теорії та практики.
5. Принципи і методи дослідження сучасної психології.
6. Метод спостереження і самоспостереження в психології.
7. Експеримент, його різновиди і природа психологічного дослідження.
8. Роль біологічного і соціального в онтогенезі розвитку психіки людини і формування її особистості.
9. Особистість як продукт і суб'єкт суспільних відносин.
10. Психологічна структура особистості і діагностика її розвитку.
11. Почуття й особистість.
12. Роль почуттів у педагогічній діяльності.
13. Стреси в житті людини: причини виникнення і шляхи подолання.
14. Особливі почуття людини.
15. Проблема психології емоції.
16. Психологія вольового зусилля.
17. Виховання і розвиток волі в школярів.
18. Основні напрямки і шляхи розвитку волі.
19. Зв'язок здібностей з успішністю виконання діяльності.
20. Природа індивідуальних відмінностей у здібностях людей.
21. Здібності і задатки.
22. Гендерні відмінності в здібностях, їхнє наукове пояснення.
23. Розвиток здібностей у людини.
24. Професія і здібності.
25. Здібності до педагогічної діяльності.
26. Чи можна змінити темперамент?
27. Темперамент і стиль діяльності.
28. Типове й індивідуальне в характері.
29. Прояв характеру і джерела його пізнання.
30. Характер і здібності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України "Про освіту" // Голос України.-1996, 25 квітня.
2. Закон України «Про вищу освіту» Закон від 01.07.2014 № 1556-VII
3. Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття) // Освіта, 1993, № 44-46
4. Концепція національного виховання // Освіта, 1994, 26 жовтня
5. Законодавство України про освіту. – К.: 2002.
6. Збірник нормативних актів України щодо організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. - К.: 2003.
7. Збірник нормативних актів України щодо організації заочного навчання у вищих навчальних закладах України. – К.: 2002.
8. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту).
Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. №65. //В кн.
Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти
.- К.,1997.

Основна

9. Алексюк А.І. Педагогіка вищої освіти України. - К., 2002.
10. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – Л., 1968.
11. Андрущенко В. Модернізація вищої освіти України в контексті Болонського процесу. //Освіта, 2004, №23, 12-19 травня.
12. Асмолов А.Г. Психология личности, - М., 1990.
13. Байденко В.И. Болонский процесс: структурная реформа высшей школы.- М., 2002.
14. Бандурка О. Основи психології і педагогіки. - Харків, 2003.
15. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. - К., 1997.
16. Вітвіцька С. Основи педагогіки вищої школи. - К., 2003.
17. Волкова Н.П. Педагогіка. - К., 2007.
18. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. - К., 1995.

19. Гоцуляк В.П. Основи психології та педагогіки. – К., 2001.
20. Євтух М.Б. Нові технології навчання. – К.: МАУП, 2003.
21. Загальна психологія. - К., 1999.
22. Климов Е.А. Общая психология.- М., 1999.
23. Колесніченко Л.А. Основи психології та педагогіки .- К., 2002.
24. Кремінь В., Табачник Д., Ткаченко В. Україна: проблеми самореалізації .- К., 2003.
25. Кремінь В. Вищу освіту і науку на потребу суспільства. // Урядовий кур'єр .- 2004, 12 березня.
26. Костюк Г.С. Избранные психологические труды. - М., 1988.
27. Кузьмінський А.І. Педагогіка .- К., 2003.
28. Леонтьев А.А. Психология общения. - М., 1999.
29. Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки .- К., 2001.
30. Максименко С.Д. Загальна психологія .- К., 2004.
31. Мойсеюк Н.Е. Педагогіка .- К., 2007.
32. Найдьонов І.М., Ігнатюк А.І. Дидактичний матеріал до практичних занять з педагогіки .- Вінниця, 1995.
33. Найдьонов І.М. Навчально-методичний комплекс дисципліни “Основи психології та педагогіки” .- К., 2005.
34. Найдьонов І.М., Ігнатюк А.І. Методика викладання фінансово-економічних дисциплін .- 2-ге видання .- К., 2005.
35. Основи психології: Підручник /За ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. - К., 2002.
36. Пальчевський С.С. Педагогіка .- К., 2007.
37. Педагогіка: Хрестоматія .- К., 2003.
38. Педагогіка туризму: Навч. посібник /В.К. Федорченко, Н.А. Фоменко, М.І. Скрипник, Г.С. Цехмістрові .- К., 2004.
39. Петровский А.В. Психология.- М., 2000.
40. Психологія: Підручник для педвузів. /За ред. Г.С. Костюка.-К., 1968.
41. Психологія: Підручник / За ред. Ю.Л. Трофімова.- К., 2003.

42. Самаріна С. Нові технології навчання. – К., 2004.
43. Степанов О. Основи психології та педагогіки .- К., 2003.
44. Статілова Н. Основи психології та педагогіки. - К., 1999.
45. Фіцула М.М. Педагогіка .- К., 2007.
46. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень .- К., 2003.
47. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія .- К., 1998.
48. Ярошевський М.Г. История психологии. – М., 1985.

Додаткова

49. Абрамова Г.С. Практическая психология. – Екатеринбург, 1998.
50. Андриенко Е.В. Социальная психология. – М., 2000.
51. Ануфриева Н.М. Социальная психология. – К., 2000.
52. Анцифирова Л.И. Мудрость и ее проявление в разные периоды жизни человека. // Психологический журнал, 2004, №3.
53. Барко В.І. Методика використання тренінгових вправ змістового плану у підготовці управлінців. / Практична психологія та соціальна робота. – 2004, №7.
54. Бедь В.В. Юридична психологія. – Львів, 2003.
55. Бех І.Д. Виховання особистості. – К., 2003.
56. Бех І.Д. Духовний розвиток особистості поступ у незвідане. //Педагогіка і психологія .- 2007, №1-2.
57. Бехтерев В.М. Основы учения о функциях мозга. – Санкт-Петербург 1905-1907. Вып. I-VII.
58. Вилевская Г.А. Средовые и генетические влияния на контроль поведения в раннем онтогенезе человека. //Психологический журнал .- 2007, №4.
59. Волчков А.А., Ермоленко Е.Г. Ценностная направленность личности как выражение смыслообразующей активности. // Психологический журнал. – 2004, №2.
60. Головатий М.Ф. Європейська й українська освіта – де точки єднання? // Персонал. – 2004, №3.

61. Дьяконов Г. Спілкування і взаємодія: діалогічний підхід. // Соціальна психологія. – 2004, №3
62. Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. – К., 2002.
63. Євтух М.Б. Проблеми освіти. – К., 2003.
64. Коваленко О. Нова філософія економічної освіти. // Освіта України. – 2004, № 29.
65. Корсак К. Нова українська мрія – європейський освітній простір. // Освіта і управління. – 2003, № 2.
66. Корюненко М. Туристична освіта в Україні. // Освіта України. – 2004, №37.
67. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті. – К., 2000.
68. Крайніков Є. В. Психологія розвитку. – К., 2004.
69. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці . – К., 2000.
70. Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. – М., 1972.
71. Ложкин Г.В. Практическая психология конфликта. – К., 2000.
72. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. – К., 2000.
73. Максимова Н.Ю. Психологія адиктивної поведінки. – К., 2002.
74. Макаренко Г. Студент і викладач – повноправні партнери. // Юридичний вісник України. - 2004, № 4.
75. Мельник Л.П. Психологія управління. - К., 2002.
76. Найдьонов І.М. Болонський процес: культурологічні парадигми. // Освіта і управління, 2004, №2.
77. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія .- К., 2003.
78. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління .- К., 2003.
79. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. Г.А. Зязюна.- К., 1997.
80. Петровский А.В. Введение в психологию. – М., 1995.
81. Подласый И.П. Педагогика .- М., 2000.
82. Практична педагогіка виховання / За ред. М.Ю. Красовицького . -К., 2000.

83. Психологія праці та професійної підготовки особистості.- Хмельницький, 2001.
84. Психологія діяльності та навчальний менеджмент /За ред. В.А, Козакова.- К., 2003.
85. Рибалка В.В. Психологія розвитку особистості .- К., 1996.
86. Романець В.А. Історія психології ХХ століття. - К., 1998.
87. Романець В.А. Психологія творчості. - К., 2001.
88. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии .- Спб: Питер, 2002.
89. Сисоєва С.О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки .- К., 2003.
90. Соціальна педагогіка .- К., 2003.
91. Швачко О.В. Соціальна психологія. - К., 2002.
92. Щербань П.М. Прикладна педагогіка. - К.. 2002.
93. Щёкин Г.В. Основы кадрового менеджмента: Учеб. – 3-е изд. перераб. и доп. – К.; МАУП, 2003.
94. Щокін Р.Г. Соціально-економічний розвиток //Персонал .- 2004.- № 2.
95. Юридична психологія: - К., 1999.